

Аналітичний звіт діяльності
Старокостянтинівського інклюзивно-ресурсного центру за 2022 рік та
основні завдання на 2023 рік

Старокостянтинівський інклюзивно-ресурсний центр створений на виконання Постанови Уряду від 12 липня 2017 року, рішенням сесії Старокостянтинівської міської ради від 11 липня 2018 року № 26/29/VII.

У зв'язку із внесенням суттєвих змін від 21.07.2021 року №765 «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр», що передбачає зміни до організаційної роботи, змісту, завдань та принципів інклюзивно-ресурсного центру розроблено Статут установи (в новій редакції), який зареєстрований рішенням сесії Старокостянтинівської міської ради.

Головними завданнями ІРЦ є:

забезпечення системного кваліфікованого супроводу осіб з особливими освітніми потребами від 0 до 18 років шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку;

визначення категорії (типу) особливих освітніх потреб (труднощів), ступеня їх прояву та рівня підтримки особи з особливими освітніми потребами в закладі освіти;

надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (дітям раннього та дошкільного віку, які не відвідують заклади дошкільної освіти; дітям, які здобувають освіту у формі педагогічного патронажу);

моніторингу динаміки розвитку осіб з особливими освітніми потребами шляхом взаємодії з їх батьками (законними представниками) та закладами освіти, в яких вони навчаються;

розробка рекомендацій з організації надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг дитині, а також рекомендацій щодо освітньої програми дитини, особливостей організації освітнього середовища, потреби в індивідуальній програмі розвитку;

розробка рекомендацій щодо організацій освітнього процесу дитини для адміністрації закладу освіти, педагогічних працівників, батьків або законних представників дитини.

У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) додатковими завданнями інклюзивно-ресурсного центру є проведення комплексної оцінки, у тому числі повторної, та здійснення системного кваліфікованого супроводу осіб з особливими освітніми потребами, які вимушені змінити своє місце проживання (перебування).

Центр провадить діяльність з урахуванням таких принципів:

- повага та сприйняття індивідуальних особливостей дітей,
- дотримання найкращих інтересів дитини,

- недопущення дискримінації та порушення прав дитини,
- конфіденційність,
- доступність освітніх послуг з раннього віку,
- міжвідомча співпраця.

Центр розташований за адресою: Хмельницька область, м.Старокостянтинів, вул. Довженка, 3, к.1

У центрі облаштовано:

- кабінет директора, в якому здійснюється первинний прийом заявників, визначають час, місце та дату проведення комплексної оцінки та формується особова справа,
- кабінет вчителя-логопеда та вчителя-дефектолога,
- кабінет практичного психолога, в якому облаштовано ресурсну кімнату,
- кабінет лікувальної фізкультури.

Загальна площа приміщень складає 106 м².

Кабінети оснащені сучасними меблями та іншим обладнанням: мультимедійне та комп'ютерне обладнання, додаткове обладнання для проведення корекційно-розвиткових занять.

Діяльність центру забезпечують відповідно до штатного розпису: директор,

- 2 вчителі-логопеди,
- 3 вчителі-дефектологи,
- 2 практичних психолога,
- вчитель-реабілітолог.

Всього задіяно в роботі 9 штатних одиниць. Вакансії – 1 одиниця фахівець (консультант) практичний психолог.

На території обслуговування Старокостянтинівського ІРЦ перебувають діти віком від 2 до 18 років:

2020 рік	2021 рік	2022 рік
6644	10666	9958

Інклюзивно-ресурсний центр підключений до єдиної системи автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів України ircenter.gov.ua. Завдяки цьому батьки або законні представники дитини можуть подати заяву та відповідний пакет документів до ІРЦ особисто через портал інклюзивної освіти, зареєструвавшись та створивши власний кабінет, що особливо стало зручним в період посиленних карантинних заходів.

За допомогою порталу інклюзивної освіти батьки можуть:

- входити у систему за допомогою BankID або ЕЦП;

- подати заявку до інклюзивно-ресурсного центру, не виходячи з дому;
- отримати запрошення на проходження комплексного оцінювання (адреса, дата, час).

На отримання послуг в ІРЦ мають право діти наступних категорій:

- які мають порушення психофізичного розвитку (інтелектуальні порушення; порушення зору, слуху, мовлення; порушення опорно-рухового апарату, дефіциту уваги та гіперактивності, порушення поведінки);
- з первинним порушенням розвитку (розладами аутичного спектру);
- внутрішньо переміщені особи, діти-біженці та діти, які потребують додаткового та тимчасового захисту.

Комплексна оцінка проводиться фахівцями інклюзивно-ресурсного центру індивідуально за участю батьків (одного з батьків) протягом 5-10 днів за такими напрямками:

оцінка фізичного розвитку дитини (визначення рівня загального розвитку дитини, її відповідності віковим нормам, розвитку дрібної моторики, способу пересування);

оцінка мовленнєвого розвитку дитини (визначення рівня мовленнєвого розвитку та використання вербальної/невербальної мови, наявності мовленнєвого порушення та його структури);

оцінка когнітивної сфери дитини (визначення рівня сформованості таких пізнавальних процесів, як сприйняття, пам'ять, мислення, уява, увага);

оцінка емоційно-вольової сфери дитини (виявлення здатності дитини вольового зусилля, схильностей до проявів девіантної поведінки та її причин);

оцінка освітньої діяльності дитини (визначення рівня сформованості знань, вмінь, навичок відповідно до навчальної програми або основних критеріїв формування вмінь та навичок дітей дошкільного віку).

Інклюзивно-ресурсним центром ведеться реєстр дітей, які пройшли комплексну оцінку і перебувають на обліку в ІРЦ.

Рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Кількість дітей, які перебувають на обліку в ІРЦ	373	380	433	480
З них: дошкільного віку	343	331	344	387
шкільного віку	30	49	89	93

З метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізації та інтеграції в суспільство, залучення батьків до освітнього процесу за рекомендаціями ІРЦ та заявами батьків в закладах освіти організовано інклюзивне навчання:

	2019р.	2020р.	2021р.	2022р.

ЗОШ I-III ст.№4	7	10	11	10
ЗОШ I-III ст.№3	1	5	5	5
ЗОШ I-III ст.№7	1	1	-	-
Ліцей	-	3	5	5
НВК	1	1	2	2
Великомацевицький НВК	-	1	2	2
Григорівська ЗОШ	-	1	1	1
Веснянська ЗОШ	-	-	1	-
Пашковецький НВК	-	-	-	1
Воронковецька ЗОШ	-	-	-	2
ЗОШ I-III ст.№1	-	-	-	2
Загальна кількість дітей в ЗЗСО	10	22	27	30
ДНЗ №1 «Теремок»	-	1	3	3
ДНЗ №3 «Сонечко»	-	2	3	2
ДНЗ №5 «Чебурашка»	1	4	5	6
ДНЗ №6 «Зіронька»	-	-	2	3
ДНЗ №7 «Золотий ключик»	-	-	4	5
ДНЗ №8 «Калинонька»	2	8	8	7
ДНЗ №9 «Малятко»	-	-	1	2
Воронковецький ДНЗ	-	-	2	2
Великомацевицький НВК	-	-	-	1
ДНЗ №2 «Зайчик»	-	-	-	2
Загальна кількість дітей в ЗДО	3	15	28	33

На базі загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 та Великомацевицького НВК створені ресурсні кімнати.

Всі діти з особливими освітніми потребами забезпечені корекційно-розвитковими заняттями.

Важливим аспектом діяльності ІРЦ є надання консультацій батькам.

Рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Кількість консультацій, наданих батькам	436	1184	891	1390

У ході консультування батьки отримували інформацію з приводу проведення комплексної оцінки та виявлення освітніх потреб, визначення подальшого освітнього маршруту, надання корекційно-розвиткової допомоги дітям.

У рамках співпраці з закладами освіти фахівцями ІРЦ проводиться консультування педагогічних працівників з питань раннього виявлення та надання своєчасної психолого-педагогічної допомоги дітям з особливими

освітніми потребами, діяльності ІРЦ, забезпечення психолого-педагогічної та навчально-корекційної підтримки учням освітніх закладів.

Рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Кількість консультацій, наданих педагогічним працівникам	789	1077	646	910

Основними напрямками роботи інклюзивно-ресурсного центру є надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами.

Рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Кількість корекційних занять	1425	1114	967	1031

Ефективна допомога, яка включає в себе корекцію розвитку, неможлива без ретельної комплексної діагностики. Фахівці мають можливість застосовування сучасних міжнародних сертифікованих діагностичних методик для комплексної оцінки різних сфер розвитку дитини від 2 до 18 років, серед яких методики WISC-IV, LEITER-3, CONNERS-3, PEP-3, CASD. Дані методики розроблені спеціально для дітей з особливими освітніми потребами, сертифіковані та адаптовані для України. Вони дають можливість:

- об'єктивно оцінити інтелект і його відповідність віковим нормативам (слабкі і сильні сторони розумового розвитку, труднощі в навчанні, розумову обдарованість);
- оцінити ефективність надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг дитині, відслідкувати динаміку її розвитку;
- оцінити поведінкові прояви та здібності дітей, характер соціальної взаємодії, атипового спілкування, виявити соматосенсорні порушення та проблеми з увагою та безпекою;
- оцінити «зону найближчого розвитку» та скласти індивідуальну програму розвитку.

Використання банку методик дає надійний і точний результат, адже обробка отриманих даних відбувається автоматизовано на платформі GUNTI PSYCHOMETRICS.

Організовано інклюзивне навчання для 10 дітей з особливими освітніми потребами у гуртках Станції юних техніків.

Гуртківці можуть випробувати себе в різних видах діяльності та обрати для себе напрям, який їм найбільш цікавий:

гурток моделювання відвідують 3 дитини з особливими освітніми потребами з різними нозологіями (інтелектуальні порушення, порушення опорно-рухового апарату та затримка психічного розвитку);

гурток початкове технічне моделювання відвідують 4 дитини (2 дітей з інтелектуальними порушення, 1 дитина з порушенням опорно-рухового апарату та 1 дитина з раннім аутистичним спектром);

гурток геометричне моделювання відвідують 2 дитини (дитина із синдромом Дауна та дитина із затримкою психічного розвитку);

гурток технічний дизайн відвідує дитина з порушенням слуху.

Адміністрація та керівники гуртків створили умови для творчогорозвитку кожної дитини з особливими потребами, надають можливість реалізувати свої творчі досягнення, підвищити самооцінку та розвивати самостійність та життєтворчість.

Також фахівці беруть участь в командах психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої та дошкільної освіти з метою моніторингу динаміки розвитку дитини не рідше, ніж двічі на рік. Заклади освіти міста повністю укомплектовані посадами практичних психологів. На базі закладів дошкільної освіти відкрито 18 груп спеціального призначення (логопедичних), де отримують корекційно-розвиткові послуги 353 дитини з порушенням мовлення.

Для здійснення психологічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються інклюзивно додатково введено 1 ставку вчителя-логопеда у загальноосвітній школі I-III ступенів №4.

Пріоритетним напрямком роботи ІРЦ є надання методичної допомоги педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої освіти, батькам або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами щодо особливостей організації надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг таким дітям. Випущено порадики для педагогічних працівників та батьків, які беруть безпосередню участь у навчанні та вихованні дітей з ООП; буклети: до всесвітнього дня осіб з вадами мовлення, дітей із синдромом Дауна, осіб з ДЦП, проведено методичні об'єднання: для педагогів інклюзивного та індивідуального навчання, асистентів ЗЗСО та ЗДО.

Проведено семінари для вчителів інклюзивного навчання «Психолого-педагогічний супровід дітей з ООП», для асистентів вчителів та вчителів інклюзивних класів «Командна робота при супроводі дитини з ООП», для вчителів індивідуального навчання «Щодо критеріїв оцінювання учнів з ООП»; тренінги для педагогічних працівників «Збереження та зміцнення психологічного здоров'я педагога», для вчителів та асистентів вчителів інклюзивних класів «Особливості роботи асистента вчителя в закладах освіти з інклюзивним навчанням», для педагогічних працівників «Діти з ООП. Правила взаємодії з ними».

Щоквартально випускається «Вісник Старокостянтинівського інклюзивно-ресурсного центру», де висвітлюються важливі питання щодо діяльності центру, напрямків корекційно-розвивальної роботи відповідно до нозологій, корисні інтернет ресурси та літературні джерела, які актуальні в роботі з особами з ООП.

З метою поширення знань про особливості навчання, консультування, діагностики дітей з особливими освітніми потребами фахівці ІРЦ брали участь у роботі команд супроводу дітей з особливими освітніми потребами, проведено семінари-практикуми, тренінги, засідання круглих столи, методичні заходи, оновлюється сайт Старокостянтинівського інклюзивно-ресурсного центру, сторінки фахівців у Facebook. Серед учасників груп є батьки, які виховують дітей з ООП, психологи шкіл та ЗДО, керівники закладів.

Одним з напрямків роботи є взаємодія з місцевими органами виконавчої влади, закладами освіти, закладами охорони здоров'я, закладами соціального захисту населення, службами у справах дітей, щодо надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами.

У 2022 році підписані угоди про співпрацю з Мирнолюбненською та Староостропільською територіальними громадами.

Протягом звітнього періоду фахівці Центру тісно співпрацювали із:

управлінням освіти,
заступниками директорів з навчально-виховної роботи,
медичними працівниками,
вчителями індивідуального та інклюзивного навчання,
асистентами вихователів/вчителів,
практичними психологами,
вчителями-логопедами,
центром раннього розвитку,
центром комплексної реабілітації осіб з інвалідністю,
кризовим центром,
Антонінською спеціальною школою.

Фахівцями ІРЦ проведено веселі, радісні свята для дітей з особливими освітніми потребами. Хорошою традицією стало виготовлення виробів з природних матеріалів, присвячених святу Осені, акції та заходи: в рамках проведення Міжнародного дня осіб з інвалідністю, до Дня святого Миколая, Нового року. Кожен учень має можливість відкрити свої таланти і втілити неперевершену фантазію, проявити оригінальність, естетику та втілити творчий задум.

ІРЦ співпрацює із міськрайонною організацією Товариства Червоного

Хреста України. Головою Товариства Зоєю Скакун проведено заняття для фахівців по наданню першої медичної допомоги.

Підвищення фахової майстерності для фахівців дуже важливе питання. За недовгий час функціонування інклюзивно-ресурсного центру педагогічними працівниками було набуто чималий багаж знань із спеціальної педагогіки та інноваційних технологій у роботі з дітьми з особливими потребами за допомогою різноманітного навчання, тренінгів, курсів в очному та онлайн форматі за такими напрямками:

- «Педагогічні підходи в роботі з дітьми, які мають аутичні розлади»;
- «Співпраця фахівців та батьків дитини з особливими освітніми потребами: основні засади ефективної роботи»;
- Розвиток імпресивного мовлення в дітей з інтелектуальними порушеннями»;
- «Участь батьків у організації інклюзивного навчання»;
- «Робота вчителів початкових класів з дітьми із ооп»;
- «Інклюзивне навчання та інклюзивна освіта»;
- «Написання висновків про комплексну оцінку та визначення потенційних можливостей дитини з ООП»;
- «Розвиток рухової імітації у дітей з особливостями розвитку як основа для формування мовленнєвого наслідування»;
- «Універсальні логопедичні вправи для покращення дикції школярів»;
- «Арт-терапія в роботі з підлітками та старшокласниками»;
- «Синдром гіперактивності і дефіциту уваги в учнів»;
- «Проективні напрямки в роботі практичного психолога»;
- «Як впоратись із дитячою злістю та гнівом за допомогою казки»;
- «Основи пісочної терапії в практиці психолога та психотерапевта»;
- «Як зберегти психічне здоров'я в умовах самоізоляції?»;
- «Психологічна готовність дитини до школи. Діагностика та рекомендації»;
- «Мотивація до навчання під час карантину»;
- «Арт-терапія в педагогічній практиці. Діагностичні техніки»;

Безперервне професійне вдосконалення забезпечує своєчасну, якісну та кваліфіковану допомогу дітям з особливими освітніми потребами, батькам, педагогічним працівникам і є пріоритетними та першочерговими завданнями інклюзивно-ресурсного центру.

Інклюзивно-ресурсний центр провадить діяльність з урахуванням таких принципів, як повага та сприйняття індивідуальних особливостей дітей, дотримання найкращих інтересів дитини, недопущення дискримінації та порушення прав дитини.

Таким чином, річний план роботи і всі поставлені завдання на 2022 рік виконані. Підсумовуючи вищезазначене, інклюзивно-ресурсний центр

реалізовує покладені завдання та функції згідно статуту.

Головними завданнями ІРЦ на 2023 рік є:

забезпечення системного кваліфікованого супроводу осіб з особливими освітніми потребами від 0 до 18 років шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку, в тому числі внутрішньо переміщених осіб;

визначення категорії (типу) особливих освітніх потреб (труднощів), ступеня їх прояву та рівня підтримки особи з особливими освітніми потребами в закладі освіти;

надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (дітям раннього та дошкільного віку, які не відвідують заклади дошкільної освіти; дітям, які здобувають освіту у формі педагогічного патронажу, дітям, що зазнали психологічної травми внаслідок військових дій);

моніторингу динаміки розвитку осіб з особливими освітніми потребами шляхом взаємодії з їх батьками (законними представниками) та закладами освіти, в яких вони навчаються;

розробка рекомендацій з організації надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг дитині, а також рекомендацій щодо освітньої програми дитини, особливостей організації освітнього середовища, потреби в індивідуальній програмі розвитку;

розробка рекомендацій щодо організацій освітнього процесу дитини для адміністрації закладу освіти, педагогічних працівників, батьків або законних представників дитини;

налагодження тісної співпраці з Центром раннього розвитку щодо провадження послуги раннього втручання, Центром комплексної реабілітації осіб з інвалідністю щодо надання соціальних послуг дітям, які не підлягають навчанню, позашкільними навчальними закладами щодо розвитку творчих здібностей та гармонізації розвитку дітей з особливими освітніми потребами.

У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) додатковими завданнями інклюзивно-ресурсного центру є проведення комплексної оцінки, у тому числі повторної, та здійснення системного кваліфікованого супроводу осіб з особливими освітніми потребами, які вимушені змінити своє місце проживання (перебування).

Директор Центру

Олена ГОЛЮК